

200 let budovy staré školy v Měčině

V roce 1822 byla majitelem žinkovského panství, ke kterému tehdy Měčín patřil, hrabětem Františkem Josefem z Vrtby, vystavěna nová jednopatrová škola na místě staré přízemní školní budovy z poloviny 18. století.

V nové škole byl ustanoven učitelem **Šimon Duchek**, který se narodil se 23. 10. 1802 v Žinkovech čp. 23. Byl synem žinkovského sedláka Josefa Duchka a Lidmily rozené Pangrácové z Čepice čp. 6. V roce 1822, kdy se stal školním učitelem v Měčině, se zde 27. 11. oženil s 19letou Annou Čermákovou, dcerou měčínského hostinského Tomáše Čermáka. Byl nejen výborným muzikantem, ale také hudebním skladatelem. Z jeho díla se do dnešní doby dochovaly dvě skladby – *Mše česká* z roku 1834 a *Ofertorium Beatus V pro čtyři mužské hlasy*. Obě skladby jsou nyní uloženy v Českém muzeu hudby v Praze. Učitel Šimon Duchek zemřel náhle 28. května 1851, raněn mrtvicí při průvodu o prosebných dnech v polích za Měčinem. Na jeho místo pak od září téhož roku nastoupil **Emanuel Heller**, školní pomocník z Benešova a působil v Měčině do roku 1864. V tomto roce jej vystřídal **Jan Duchek**, syn předchozího měčínského učitele Šimona Duchka. Ten zde působil až do roku 1895, kdy odešel do výslužby. Pak následovali řídící učitelé – **Václav Malý** (1895–1899), **Adolf Šlégl** (1899–1904), **Josef Sýkora** (1904–1905) a od roku 1905 **Karel Vohnout starší**.

Školní budova vystavěná roku 1822 byla pouze dvoutřídní, dále se v ní nacházely byty učitele (později řídícího učitele), jeho pomocníka (později podučitele) a v přízemí vlevo byla v zadní části stodůlka a chlév. Vzhledem k rostoucímu počtu žáků (250 v roce 1877) byla na základě žádosti rozšířena tato škola na

trojtřídní. Místnost pro učebnu však musela být pronajata v protější domě čp. 46 (dnes *U Bezděků*). Tento stav trval až do roku 1885. Tehdy byla školní budova přestavěna a přemístěna do ní učebna z čp. 46. Přestavbu na sebe vzal Josef Tykal, rolník z Černovce čp. 11 (nyní čp. 144), společně se zednickým mistrem Josefem Kudláčkem.

V roce 1888 zde jako učitel působil po skončení studií **Josef Kožíšek**, rodák z nedalekých Lužan. Básník našich dětí a tvůrce známé školní čítanky s názvem *Poupata*. Ještě po létech rád vzpomínal na toto svoje první učitelské místo v Měčině.

V roce 1890 byla pro velký počet žáků zřízena IV. třída opět v domě čp. 46 a na počátku školního roku 1896/1897 byla pro třídu pronajata místnost v domě čp. 25.

Jan Duchek, syn Šimona Duchka

Pro nevyhovující stav a nedostatek prostor pro učebny v této škole přistoupila místní školní rada v roce 1911 na naléhání c. k. okresní školní rady v Přešticích k vyjednávání o postavení nové školní budovy. Její stavba byla zahájena 25. ledna 1913 na panském poli za Měčinem při cestě do Skašova.

Starou školní budovu zakoupil roku 1914 Raiffeisenův záloženský spolek pro Měčín a okolí, zapsané společenstvo s ručením neomezeným. Byla v ní umístěna jeho kancelář, poštovní úřad a několik

soukromých bytů. Později zde býval také byt obvodního lékaře s ordinací.

V roce **1953** se podle zápisu v pozemkové knize stal vlastníkem budovy Československý stát – Státní spořitelna v Přešticích. Byla zde její úřadovna a od roku 1956 středisko zemědělské výroby Jednotného zemědělského družstva Měčín, také sem byla přemístěna oddávací síň z měčínského zámku. V květnu roku 1960 byla správa budovy převedena na Státní spořitelnu v Klatovech. V srpnu roku **1962** bylo na základě kupní smlouvy převedeno vlastnické právo na Jednotné zemědělské družstvo 1. máj v Měčíně. V budově byly kanceláře družstva, poštovní úřad a nadále pobočka Státní spořitelny v Klatovech. Oddávací síň byla přemístěna do budovy Místního národního výboru Měčín čp. 53. Krátce zde byla umístěna provozovna holičství a kadeřnictví i obecní knihovna.

Roku 1964 byla budova zapsána do státního seznamu nemovitých kulturních památek, ovšem chybně jako bývalý panský hostinec. Nejspíše proto, že nad vchodem je umístěn erb hrabat z Vrtby a pod ním nápis František Josef hrabě z Vrtby a letopočet 1822.

Jednotné zemědělské družstvo využívalo budovu pro své kanceláře do doby, než si postavilo novou správní budovu u výroby smažených bramborových lupínků, nedaleko kravína nad cestou do Radkovic. V uprázdněných prostorách zřídilo ubytovnu pro příležitostné brigádníky, prodejnu bramborových lupínků a nadále zde zůstávala provozovna České pošty, která se roku 2000 přestěhovala do budovy Městského úřadu Měčín čp. 43.

Stav budovy roku 2006

Na jaře roku **2012** koupila budovu od Zemědělského družstva paní Petra Braunová z Prahy za 850 tisíc Kč.

Její oprava, rekonstrukce do podoby 19. století, probíhá podle požadavků Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Plzni a pod kontrolou Odboru, školství, kultury a cestovního ruchu Městského úřadu v Klatovech. Na opravách pracovali řemeslníci: tesaři a pokrývači firmy pana Sedláčka z Nedanic, zedníci – pan Štelmach z Nedanic a pan Krotký z Měčina, truhláři – pan Vlasák z Makova, pan Kreuzer z Předslavi a štukatéři z firmy Olivera Brauna z Prahy.

Kromě bytu majitelky a prostor uzpůsobených pro práci s divadelním spolkem je tu historická třída, jakési „živé muzeum“, ve kterém chce paní Braunová nabízet „dobové“ vyučování pro žáky 1. – 3. ročníků, včetně ukázek historického oblečení. V domě se schází divadelní spolek a každé léto tu probíhá literárně-dramatický seminář pro děti z celé republiky, zakončený divadelním představením.

Roman Tykal